

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		початковий рівень (короткий цикл)		
Спеціальність		073 «Менеджмент»		Семестр		1		
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»		Тип дисципліни		обов'язкова		
Факультет		Економіки і менеджменту		Кафедра		Економіка підприємства		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарський занять	Практичний занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	4	120	15	-	30	-	75	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Підгора Єлизавета Олександрівна, podgora.elis@gmail.com

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДДМА.

Досвід роботи – 27 років.

Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі посібників з ISBN, монографії.

Провідний лектор з дисциплін: «Стратегія розвитку підприємства», «Антикризове управління підприємством», «Економіка підприємства», «Економічний аналіз».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Знання, набуті в результаті отримання повної загальної середньої освіти.
Освітні компоненти для яких є базовою	«Теорія організації», «Організація виробництва».

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	СК 1. Розуміння принципів і норм права та здатність використання їх у професійній діяльності.
ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	СК 3. Здатність використовувати сучасні управлінські інструменти та технології для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.
ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК 4. Здатність управляти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	СК 5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
	СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників.
	СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.
	СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
ПРН 8. Демонструвати вміння розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.	
ПРН 9. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних задач.	
ПРН 15. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.	
ПРН 16. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Анотація	<p>Основи економіки підприємства – це наука, що вивчає особливості прояву загальних економічних законів розвитку суспільства на підприємстві та раціональне використання обмежених виробничих ресурсів підприємства на основі конкретних форм господарювання, де людина вступає у певні виробничі відносини з природою та іншими людьми з метою реалізації своїх потреб, інтересів та ідеалів.</p> <p>Об'єктом курсу є виробничі відносини й економічні закони та закономірності, що виникають і діють в межах окремих підприємств і враховують особливості виробництва конкретного підприємства.</p> <p>Предмет курсу - діяльність підприємства, методи і способи раціонального поєднання та ефективного використання всіх елементів виробничого процесу з метою щонайкращого їх використання.</p> <p>Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».</p>
Мета	формування системи знань про сутність основ економіки підприємства, в тому числі сутності підприємства, ресурсного забезпечення, оплати праці, формування собівартості, ціноутворення, фінансово-економічних результатів та ефективності підприємства, а також набуття навичок застосування цих знань у професійній діяльності.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат).

«Правила гри»

- Курс передбачає роботу в колективі.
  - Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Політика щодо дедлайнів та перескладання**
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
  - Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
  - Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
  - Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
  - Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
  - За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.
- Політика академічної доброчесності**
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 1,2,3,4	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Основні та оборотні засоби підприємства.	Практичне заняття	<i>Заняття 1</i> (практичне заняття). Склад, структура, визначення середньорічної вартості основних засобів.	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок створення нового підприємства (господарського товариства). 2. Показники обсягу продукції (послуг). 3. Якість і конкурентоспроможність продукції. 4. Оцінка основних засобів підприємства. 5. Знос основних засобів і форми його усунення. 6. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів. 7. Поняття нематеріальних активів підприємства. 8. Фактори росту продуктивності праці. 9. Кадрова політика підприємства. 10. Методи обліку та калькулювання собівартості продукції. 11. Система управління витратами. 12. Оцінювання ефективності інвестицій на підприємстві.
Лекції 5,6	Тема 2. Персонал підприємства. Продуктивність праці. Форми та системи оплати праці працівників.	Практичне заняття	<i>Заняття 2</i> (практичне заняття). Загальні показники ефективності використання основних засобів підприємства		
Лекції 7,8,9,10	Тема 3. Витрати підприємства. Собівартість продукції. Ціна та ціноутворення на підприємстві	Практичне заняття	<i>Заняття 3</i> (практичне заняття). Конкретні показники ефективності використання основних засобів підприємства		
Лекції 11,12	Тема 4. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	Практичне заняття	<i>Заняття 4</i> (практичне заняття). Показники визначення ефективності використання оборотних засобів		
Лекції 13,14,15	Тема 5. Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства	Практичне заняття	<i>Заняття 5</i> (контрольна робота). За темою 1.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 6</i> (практичне заняття). Розрахунок чисельності персоналу. Розрахунок показників продуктивності праці.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 7</i> (практичне заняття). Оплата праці. Форми і системи оплати праці працівників.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 8</i> (контрольна робота). За темою 2.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 9</i> (практичне заняття). Складання калькуляції продукції.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 10</i> (практичне заняття). Визначення операційних витрат на виробництво.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 11</i> (практичне заняття). Ціна та ціноутворення на підприємстві.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 12</i> (практичне заняття). Розрахунок основних видів прибутку діяльності підприємства.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 13</i> (практичне заняття). Розрахунок основних видів рентабельності діяльності підприємства.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 14</i> (семінар). Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність підприємства. Ефективність діяльності підприємства.		
		Практичне заняття	<i>Заняття 15</i> (контрольна робота). За темами 3 - 5.		

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1346>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<p>1. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник К. Вид-во «Кондор», 2016. 378 с.</p> <p>2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. К. ЦНЛ, 2010. 488 с.</p> <p>3. Економіка виробничого підприємництва: навчальний посібник. За заг.ред. Й.М.Петровича. К. Знання, 2008. 580 с.</p> <p>4. Економіка підприємства: підручник. За заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко. К. КНЕУ, 2009. 816 с.</p> <p>5. Рекова Н.Ю., Підгора Є.О., Ровенська В.В., Рижиков В.С., Латишева О.В., Єрфорт І.Ю., Гітис Т.П., Смирнова І.І., Касьянюк С.В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Краматорськ: ДДМА, 2021. 248 с.</p> <p>6. Чорна М.В., Кушнір Т.Б., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М., Михайлова О.В. Економіка підприємства: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка», ступінь підготовки бакалавр, для денної та заочної форм навчання. Харків: ХДУХТ, 2017. 200 с.</p>	Додаткові джерела	<p>1. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погрішук Б. В. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ. ЦУЛ, 2012. 304 с.</p> <p>2. Іванова О.А., Пеліхов С.Ф., Сумець О.М. Економіка сучасного підприємства: навч. посіб. Харків. Вид-во НУА, 2017. 312 с.</p> <p>3. Калініченко О. В., Плотник О. Д. Економіка підприємства. Практикум: навч. посіб. Київ. Кондор, 2012. 600 с.</p> <p>4. Кузнецова Т.В., Гарнага О.М., Лесняк О.Ю., Шебуня В.Д. Економіка підприємства: навч. посіб. За заг. ред. Т. В. Кузнецової. Рівне. НУВГП, 2013. 343 с.</p> <p>5. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: навч. посібник. К. КНУТД, 2015. 267 с.</p> <p>6. Мельник Л. Г. Економіка підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Суми. Університетська книга, 2012. 863 с.</p> <p>Web-ресурси</p> <p>1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>2. Офіційний сайт законодавство України. URL: http://zakon.rada.gov.ua.</p>
---------------------------	---	--------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на практичних заняттях	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
		75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Реферат (тези доповідей, стаття), як результат самостійної роботи здобувача	10	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
		30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2,3	30+20+30	0 - 29	F	незадовільно	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями															Вид підсумкового семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ЕКЗАМЕН
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	7	
Консультації (К)				К			К				К			К		
Поточний контроль	ВК			УО			УО				УО		УО	УО		
Модулі	—			М1				—			М2				—	
Контроль по модулю (КР)					КР1			КР1							КР3	
Контроль самостійної роботи							ЗСР	ЗСР					ЗСР	ЗСР	ЗСР	

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат, тези доповіді, стаття); К – консультація.

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Економіка підприємства»
https://docs.google.com/forms/d/1iO8xhSLvnDNwbbUOH_OcgFiG91SGS0wFIVPeeP0L9zE/edit

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент

Протокол № 27 від 15.06. 2021

Завідувач кафедри:

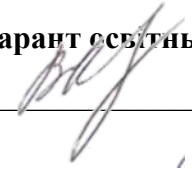
 /Фоміченко І.П./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 Мироненко Є.В.

Гарант освітньої програми:

/Волошина О.О./